

מפניו, איזון מזינין הדעתה ברו בהז בטורא דסיני, בגין דלא ישלוט בהז הוה חוץ באישא, בגין הדעתה מנייה, מה בתיב, ומשה (רלי) יכח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה. אמר רבי אלעזר, מאוי הא קרא לגבי הא. אלא, בגין DIDU משה, הדעתה מנייה דישראל איזון זינין עלאין, אמר, הא ודי מי מבאן ולהלה לה, חוץ באישא ייתי לדירא בגיןיה, ואוי מקום מקדשא הא בא בגיןיה יסתאב, מיד ומשה יכח את האهل ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה. בגין דחמא משה, זהא בדין ישלוט חוץ באישא, מה דלא היה מקדמת דגנא.

וקרא לו אهل מועד, וכי לא היה בקדמתא אهل מועד. אלא, בקדמתא אهل סתם, השטא

לשון הקודש

ישראל את עדים מהר חורב, שהעברו כליו וין עליונים, אמר, הרי ודי מבאן ויהלהה הנחש הרע יבא להור בגיןם. בהר סיני, ברדי שלא ישולט באן בגיןם, יטמא. ואם יעמוד הפטקרש באן בגיןם, מה בחדש הרע. בגין שהעברו מהם, מה בחדש ומשה יכח את האهل ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה. משום שימושה ראה שהרוי או ישולט הנחש הרע מה שלא היה מקדם לבן. וקרא לו אهل מועד. וכי לא בראשונה

אָחֶל מוֹעֵד. מַאי מוֹעֵד. רַבִּי אַלְעֹזֶר אָמַר לְטָב,
רַבִּי אָבָא אָמַר לְבִישׁ, רַבִּי אַלְעֹזֶר אָמַר לְטָב, מַה
מוֹעֵד דְּאֵיהוּ יוֹם חִזּוּה דְּסִיחָרָא, דְּאִיתוֹסְפָּא בֵּיה
קָדְשָׁה, לֹא שְׁלֹטָא בָּה פְּגִימֹתָא, אַוְתַּף הַכָּא קָרְבָּן
לֵיה בְּשָׁמָא דָא, לְאַחֲזָה דָהָא אַתְּרָחִיק מְבִינִיָּהוּ,
וְלֹא אַתְּפָגִים, וְעַל דָא וְקָרָא לוּ אָחֶל מוֹעֵד בְּתִיב.

וְרַבִּי אָבָא אָמַר לְבִישׁ, דָהָא בְּקָדְמִיתָא הָוה אָחֶל
סְתִּים, כְּמָה דָאַת אָמַר (ישועה לו) אָחֶל בְּלַיְלָה
יִצְעָן בְּלַיְלָה יִסְעָן יִתְדוֹתָיו לְגַנְצָה. וְהַשְׁתָּא אָחֶל מוֹעֵד.
בְּקָדְמִיתָא, לְמִיחָב תִּין אַרְזָבִין לְעַלְמָין, דָלָא
יִשְׁלֹוט בָּהוּ מוֹתָא. מִבָּאָן לְהַלְאָה אָחֶל מוֹעֵד,
כְּמָה דָאַת אָמַר (איוב לו) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חֵי, הַשְׁתָּא.
אַתִּיהָב בֵּיה זְמָנָא וְתִין קְצֻבִּין לְעַלְמָא.

לשון הקודש

אָחֶל מוֹעֵד? אֵלָא בְּרָאשׁוֹנָה אָחֶל סְתִּים,
וּבְעַת אָחֶל מוֹעֵד. מַה זה מוֹעֵד? רַבִּי
אַלְעֹזֶר אָמַר לְטוֹב. רַבִּי אָבָא אָמַר לְרוֹעָה - שְׂהָרִי
בְּרָאשׁוֹנָה הָיה אָחֶל סְתִּים, בָּמוֹ שָׁנָא מַר
יִסְעָן בְּלַיְלָה יִצְעָן בְּלַיְלָה יִסְעָן יִתְדוֹתָיו
(ישועה לו) אָחֶל בְּלַיְלָה יִצְעָן בְּלַיְלָה יִסְעָן יִתְדוֹתָיו
לְגַנְצָה, וְעַבְשׂוּ אָחֶל מוֹעֵד. בְּרָאשׁוֹנָה
יּוֹם שְׁמַחַת חִלּוּבָה, שְׁנוֹסְפָה בּוּ קָדְשָׁה,
לֹא שׁוֹלְטָה בָּה פְּנָם, אָפָּה בָּאָן קוּרָא לָה
בְּשֵׁם הָזֶה, לְהַרְאֹות שְׂהָרִי הַתְּרָחָק
מְבִינִיָּם וְלֹא נִפְגַּמָּה, וְלֹבֵן בְּתוֹב וְקָרָא

בקדמיה לא אֲתִפְגִּים, וְהַשְׂתָּא אֲתִפְגִּים.
בקדמיה חֶבְרוֹתָא זוּוֹגָא לְסִהְרָא בְּשֶׁמֶשָּׁא, דְּלֹא
יעַדְזָן. הַשְׂתָּא אֲחֶל מַזְעָד, זוּגָא דְּלָהּוֹן מַזְמָן
לוֹמָן, וּבְגַין כֵּד וּקְרָא לוֹ אֲחֶל מַזְעָד, מֵה דְּלֹא
הַוָּה קוֹדָם.

רַבִּי שְׁמֻעוֹן, הַוָּה יִתְּבָּה לִילִיא חֶדָּא, וְלֹעֵד
בָּאוּרִיתָא, וְהַוָּה יִתְּבָּה קִמְיָה רַבִּי יְהוּדָה
וּרַבִּי יִצְחָק וּרַבִּי יוֹסֵי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא בְּתִיב
וַיִּתְגַּצְלָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מִהָּר חִרְבָּה.
וְקָאָמְרִין דְּגַרְמוֹ מוֹתָא עַלְיָהוּ, מִהָּוּא זְמָנָא
וְלֹעֵילָא, וּשְׁלִיט בְּהוּ הַהְוָא חֹזֵא בִּישָּׁא, דְּאַעֲדֵי לִיה
מַעֲיָהוּ בָּקָדְמִיתָא. יִשְׂרָאֵל תִּינְחָה. יְהוֹשֻׁעַ דְּלֹא חָטָא,
אַתְּעַדֵּי מַגִּיה הַהְוָא זַיְגָא עַלְאָה דְּקַבִּיל עַמְהָזָן
בְּטוּרָא דְּסִינִּי, אוֹ לֹא.

לשון הקודש

ונְתַנְנוּ בָּו זְמָן וְתִיְם קְצֻובִין לְעוֹלָם. בְּתַחְלָה
וּרַבִּי יִצְחָק וּרַבִּי יוֹסֵי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
הָרַי בְּתוּב וַיִּתְגַּצְלָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
חֶבְרוֹת וּזְוֹוג לְלִבְנָה עַם הַשְּׁמֶשׁ שְׁלָא
עוֹדִים מִהָּר חִרְבָּה, וְאַמְרָנוּ שְׁגַרְמוֹ מוֹת
יְוָסְרוּ - עֲבָשׂו אֲחֶל מַזְעָד, זְוֹגָן מַזְמָן
לוֹמָן. וּמְשׁוּם כֵּה, וּקְרָא לוֹ אֲחֶל מַזְעָד,
מה שְׁלָא חִיה קוֹדָם.

רַבִּי שְׁמֻעוֹן חִיה יוֹשֵׁב לִילִיא אֲחֶל יְהוֹשֻׁעַ
שְׁלָא חָטָא, הָאֵם הַסּוּר מִמְּנוּ אָתוּ בְּלִי
וַיַּן עַלְיוֹן שְׁקַבֵּל עַמְּדָה בְּהַר סִינִּי אוֹ לֹא?

אי תימא דלא אתעדי מגיה. אי הבי, אמא מית בשאר כל בני נשא. וαι תימא דאתעדי מגיה, אמא. זהא לא חטא, זהא איהו עם משה הוה בשעתה דחכו ישראל. וαι תימא דלא קביל ההוא עטרה בטירא דסיני, כמה דקבילו ישראל. אמא.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים יא) כי צדיק יי' צדקות אהב ישר יחו פגימו, האי קרא אמרו ביה חביריא מה דאמרו, אבל כי צדיק יי', צדיק הוא, וسمיה צדיק, ובגין כה צדקות אהב. ישר. וайהו ישר, כמה דאת אמר (דברים לב) צדיק ישר. ועל דא יחו פגימו, כל בני עלמא, ויתקנו ארחותיה, למתקד בארכ מישר בדקה יאות.

וთא חזי, בד דאין קדשא בריך הוא עלמא, לא דן ליה אלא לפום רובן דבני נשא. ותא

לשון הקודש

אם אמר שלא הוסר ממנה, אם כה, או למה מת בשאר כל בני הארץ? ואם תאמר שחוسر ממנה, למה? וחרי לא צדיק, ומושם כה צדקות אהב. ישר והוא שחררי הוא היה עם משה בשעה שחטאו ישראל. ואם תאמר שלא קבל אותה העטרה בהר סיני כמו שקבלו ישראל, למה?

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים ז) כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחו פגימו.

חִזְוִי, בְּכֵד חָבָּא אָדָם בְּאַילְנָא דְאַכְלָל מִגְיָה, גַּרְמָן לְהַהְיוֹא
אַילְנָא, דְשִׁירִי בֵּיה מַזְוַתָּא לְכָל עַלְמָא, וַגְּרָם פְּגִימָו
לְאַפְּרִישָׁא אֲתָתָא מַבְעָלָה, וַקְּאִים חֹבֶה דְפָגִימָו דָא
בְּסִיחָרָא, עַד דְקִיְמָן יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְסִינִי, כִּיּוֹן
דְקִיְמָו יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא (ד"ף ק' צ"ד ע"ב) דְסִינִי, אֲתַעֲבָר
הַהְיוֹא פְּגִימָו דְסִיחָרָא, וַקְּיִמָּא לְאַנְחָרָא תְּדִיר. כִּיּוֹן
דְחָבוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא, תְּבַת סִיחָרָא בְּמַלְקָדְמִין
לְאַתְּפָגָם, וַשְּׁלַׂטָּא חֹוִיא בִּישָׁא, וְאַחֲיד בָּה, וּמְשִׁיךְ
לָה לְגַבִּיה, וְאַתְּפָגִימָת.

וּבְדִיּוֹן מִשְׁהָה דְחָבוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּעָבָרְוַי מִגְיָהוֹ
אַיִגְנוֹן זִיְגַּיּוֹן קָדִישִׁין, יִדְעָן וְדָאי, דְחָא חֹוִיא
אַחֲיד בָּה בְּסִיחָרָא, לְאַמְשָׁבָא לָה לְגַבִּיה,
וְאַתְּפָגִימָת. כְּדִין אֲפִיק לֵיה לְבָר. וּכְיַיּוֹן דְקִיְמָא
לְאַתְּפָגָם, אַפְּ עַל גַּב דִּיהוֹשָׁע קָאִים בְּעַטְרָא

לשון הקידוש

הָאָדָם. וּבָא רָאָה, בְּשַׁחְטָא אָדָם בְּעַז
בְּעַגְלָל, שָׁבָה הַלְּבָנָה בְּמַקְרָם לְפָנֶמֶת,
שָׁאַכְלָל מִפְנֵנוֹ, גַּרְמָן לְאוֹתוֹ עַז שְׁשָׁוְרָה בּוֹ
הַמְּמוֹת לְכָל הָעוֹלָם, וַגְּרָם פָּנָם לְהַפְּרִיד
אַשְׁהָה מַבְעָלָה, וּעַמְּדָר הַחַטָּא שֶׁל הַפְּנִים
תָּעוּה בְּלַבְנָה עַד שֻׁעְמָדוֹ יִשְׂרָאֵל בְּהַר
סִינִי. כִּיּוֹן שֻׁעְמָדוֹ יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי,
הָעָבָר אַוְתוֹ הַפְּנִים שֶׁל הַלְּבָנָה וּעַמְּד
לְהַאֲיר תְּמִיד. כִּיּוֹן שַׁחְטָא יִשְׂרָאֵל

דְּזַיְנִין דִילָה, בֵּין דְּפָגִימֹ שְׂרִיא בָּה, וְאֲתַהְדְּרָת
בְּמַה דְּאַתְּפָגִימָת בְּחֹבָא דָאָדָם, לֹא יְכַל בָּר נְשָׁ
לְאַתְּקִיםָא. בָּר מְשָׁה, דְּהֹהֶה שְׁלִיט בָּה, זְמוֹתִיה
הָהָה בְּסַטַּר אַחֲרָא. וַעֲלֵדָא לֹא הָהָה רְשָׁו בָּה,
לְקַיְמָא לְיְהוֹשָׁעַ תְּדִיר, וְלֹא לְאַחֲרָא. וַעֲלֵדָא
אַחֲלָל מַזְעֵד קָרֵי לֵיה, דְּהָא שְׂרִיא בֵּיה זְמַן קָצִיב,
לְכָל עַלְמָא.

וַעֲלֵדָא, רְזָא דְמַלָּה, אִית יְמִינָא לְעַיְלָא, וְאִית
יְמִינָא לְתַתָּא. אִית שְׁמָאָלָא לְעַיְלָא, וְאִית
שְׁמָאָלָא לְתַתָּא. אִית יְמִינָא לְעַיְלָא, בְּקָדוֹשָׁה
עַלְאָה. וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא, דְּאֵינוֹ בְּסַטַּר אַחֲרָא.
אִית שְׁמָאָלָא לְעַיְלָא בְּקָדוֹשָׁה עַלְאָה, לְאַתְּעַרָּא
רְחִימָתָא, לְאַתְּקַשְּׁרָא סִיחָרָא, בְּאַתְּרָא קְדִישָׁא
לְעַיְלָא, לְאַתְּגָהָרָא.

לשון הקודש

שְׁיְהוֹשָׁעַ עוֹמֵד בְּעַטְרָת בְּלֵי הַזָּוּן שְׁלָתָה,
בֵּין שְׁהַפְּגָם שְׂוֹרָה בָּה וְחוּרָה לְכָמוֹ
שְׁנַפְגַּמָּה בְּחַטָּאוֹ שֶׁל אָדָם, לֹא יְכַל
אָדָם לְהַתְּקִים, פָּרֶט לְמַשָּׁה שְׁשָׁלַט בָּה,
וּמֹתוֹרָה תְּהִיה בָּצֶד אַחֲרָה. וַעֲלֵה זֶה לֹא תְּהִיה
בָּה רְשּׁוֹת לְקִים אֶת יְהוֹשָׁעַ תְּמִיד וְלֹא
מִישָׁהוּ אַחֲרָה. וַעֲלֵה בָּן קוֹרָא לֹהֶה אַחֲלָל
מוֹעֵד, שְׁהָרִי שְׂוֹרָה בָּה זְמַן קָצִיב לְכָל
לְלִבְנָה, בָּמָקוֹם קְדוּשָׁה לְמַעַלָּה לְהָאֵר.

וְאֵת שָׁמָאלָה לִתְתָּא, דַאֲפַרִישׁ רְחִימֹתָא
 דְלַעַילָא, וַאֲפַרִישׁ לָה מֶלֶא נְהָרָא
 בְשִׁמְשָׁא, וַלְאַתְקְרַבָּא בְחִדְיהָ, וְדָא הוּא סְטַרָא
 דְחוּיָא בִישָׁא. דְכָד שָׁמָאלָה דָא דְלִתְתָּא אַתְעָרָת,
 כְּדַיּוֹ מַשִּׁיךְ לָה לְסִיחָרָא, וַאֲפַרִישׁ לָה מֶלֶעַילָא,
 וַאֲתַחַשְׁבָת נְהָרָהָא, וַאֲתַדְבְּקָת בְחִוָּיָא, וַכְדַיּוֹ
 שְׁאֵיבָת מוֹתָא לִתְתָּא, לְכָלָא דַאֲתַדְבְּקָת בְחִוָּיָא,
 וַאֲתַרְחַקָת מַאֲילָגָא דְחַיִי, וַעֲלָדָא גְרִים מוֹתָא לְכָל
 עַלְמָא. וְדָא הוּא כְד אַסְתָּאָב מַקְדְשָׁא, עד זְמָנָא
 קָצִיב, דַאֲתַתְקָנָת סִיחָרָא, וַתְבַת לְאַנְהָרָא, וְדָא הוּא
 אַהֲל מַזְעָד.

וַעֲלָדָא יְהוֹשֻׁעַ לֹא מַית, אַלָּא בְעִיטָא דְנַחַשׁ דָא,
 דְקָרִיב וַפְגִים מַשְׁבָּגָא בְדַקְדְּמִיתָא. וְדָא הוּא
 רְזָא דְכַתִּיב, (שמות לו) יְהוֹשֻׁעַ בֶן נֹן נְעָר. דַאֲפָעַל

לשון הקודש

וַיֵּשׁ שָׁמָאל לְמַטָּה שְׁמַפְרִיד אַהֲבָה
 שְׁלִמְעָלה, וַמַּפְרִיד אוֹרָה מֶלֶחָרִיר
 בְשִׁמְשׁ וְלַהֲתִקְרֵב עָמוֹ, וְזֹה הַצְדָּר שֵׁל
 הַנַּחַשׁ הַרְעָ. שֶׁבְאָשָׁר הַשְּׁמָאל תֹּוֹה
 שְׁלִמְטָה מִתְעוֹרָר, אָז הוּא מַושֵּׁךְ אֶת
 הַלְּבָנָה וַמִּפְרִידָה מֶלֶמְעָלה, וַאוֹרָה
 נַחַשָּׁה, וַנְדַבְּקָת בְּנַחַשׁ, וְאָז שָׁוֹאָבָת מוֹתָא
 לְמַטָּה לְפָלָ, כִּי נְדַבְּקָת בְּנַחַשׁ

גב דאיהו נער לחתא, לקבלה נהזר, לא ימיש מהז האהיל, במה דאתפוגים דא, הבי נמי אתפוגים דא אף על גב דזינא קדיישא הוה ליה, בין דאתפוגים סיתרא, הבי הוא וקאי לא אשתייב בלחוודי מניה, מההוא גונא מפש, זהא אחותר.

זפאין אינון צדיקיא, זידען ריין דאוריתא, ומתרבקין בה באוריתא, ומקימין קרא דבתיב, (יהושע א) זהנית בו יומם ולילה וגוי. ובגינה יופון לחי עלא מא דאתה, דבתיב, (דברים כ) כי הוא חייך ואורך ימיך וגוי.

לשון הקודש

לקביל אור, לא ימיש מהז האהיל. במו התורה ונדרקים בתורה, ומקימים הפסיק שパートוב, (יהושע א) זהנית בו יומם ולילה וגוי. ובשבילה יופו לחיי העולם הבא, שבתוב (דברים כ) כי הוא חייך ואורך ימיך וגוי.

מאותו גון מפש, וחרי נתבאר. **אשרי** הצדיקים שיודעים סודות

פָּרִשְׁתּוֹ וַיְקִהְלֵל

וַיְקִהְלֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוּ'. (שמות ל' רבי חייא פתח, (שמואל א טו) **וַיֹּאמֶר שָׁאוֹל** אֶל הַקְּנִי לְבָז סֻזָּוּ רְדוּ וְגוּ'. תֵּא חִזֵּי, מָה בְּתִיב בְּעַמְלִיק, (שמואל א' טו) **פְּקִדְתִּי** אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עַמְלִיק לִיְשָׂרָאֵל וְגוּ'. וַיֹּאמֶר שָׁאוֹל בְּרִיךְ הוּא בְּבָלָחוּ קָרְבֵּין הַעֲבָדוּ שָׁאָר עַמְמִין לְגַבְיוֹהוּ דִיְשָׂרָאֵל, מַאי טָעֵמָא לֹא אֲקַשֵּׁי קְפִיה, כִּהְאי קָרְבָּא דְעַבְדָּע עַמְלִיק לְגַבְיוֹהוּ. אֶלָּא וְדָאי, קָרְבָּא דְעַמְלִיק הָוּה בְּכָל סְטְרִינָן, לְעַילָּא וְתֵתָא, דְהָא בְּהַהוּא זְמָנָא אַתְּתַקֵּף חִזֵּיא בִּישָׁא לְעַילָּא, וְאַתְּתַקֵּף לְתֵתָא.

מָה חִזֵּיא בִּישָׁא בְּמַיִן עַל פָּרִשְׁתּוֹ אַרְחֵין, אַוְתֵּה הַבָּא נְמִי עַמְלִיק, חִזֵּיא בִּישָׁא הָוּה לְגַבְיוֹהוּ

לשון הקודש

הָעִמִּים לְגַנְבֵּי יִשְׂרָאֵל, מָה הַטּוּם לֹא חִיה קָשָׁה לְפָנָיו בָּמוֹ הַקְּרֵב שָׁעָשָׂה עַמְלִיק אַתָּם? אֶלָּא וְדָאי הַקְּרֵב שֶׁל עַמְלִיק הִיה בְּכָל הַצְּדִידִים, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, שְׁרוּרִים בָּאוּתוֹ וּמִן הַתְּזִקָּה הַנְּחַשׁ הַרְעָא לְמַעַלָּה, וְהַתְּזִקָּה לְמַטָּה.

מָה הַנְּחַשׁ הַרְעָא אָזְרֵב עַל פָּרִשְׁתּוֹ

פָּרִשְׁתּוֹ וַיְקִהְלֵל

וַיְקִהְלֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוּ'. רַבִּי חייא פתח, (שמואל-א טו) **וַיֹּאמֶר שָׁאוֹל** אֶל הַקְּנִי לְכָוֹ סֻרּוּ רְדוּ וְגוּ'. בָּא וַיֹּאמֶר מָה בְּתִיב בְּעַמְלִיק, **פְּקִדְתִּי** אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עַמְלִיק לִיְשָׂרָאֵל וְגוּ'. וַיֹּאמֶר שָׁאוֹל בָּרוּךְ הוּא, בְּכָל הַקְּרֵבּוֹת שָׁעַשׂ שָׁאָר

דִּישָׂרָאֵל, דְּבָמִין לֹזֶן (דף קצ"ה ע"א) **עַל פְּרִשַׁת אַרְחִין,** דְּבַתִּיב, (שמואל א' טו) **אֲשֶׁר שָׁם לֹז בְּדַרְךָ בְּעַלּוֹתָו** מִמְצָרִים. **כִּמֵּין הַזֶּה לְעִילָּא,** לְסָבָא מִקְדְּשָׁא. **וְכִמֵּין הַזֶּה לְתַתָּא,** לְסָבָא לִישָׂרָאֵל. **מִנְלָז,** דְּבַתִּיב (דברים כה) **אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךָ.** בְּתִיב הַבָּא אֲשֶׁר קָרָךְ, **וּבְתִיב הַתָּם** (דברים כט) **כִּי יְהִי בְּךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא** **טָהוֹר מִקְרָה לְיִלָּה.**

וַיַּעַל דָּא בְּבָלָעָם בְּתִיב, (במדבר כט) **וַיִּקַּרְא אֱלֹהִים** אֶל בָּלָעָם. **וַיִּקַּרְא לֵישָׁנָא דְּמִסָּבָא נִקְט.** **וְאֵ** תִּימָא, הָא בְּתִיב אֱלֹהִים. **אֶלָּא קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא** אָזְמִין לֵיהֶה הַהוּא אֶתְר דְּמִסָּבָא, לְאַסְתָּאָבָא בֵּיהֶה, בְּהַהוּא דָּרְגָּא דָּאִיהוּ אֶתְדָּבָק לְאַסְתָּאָבָא בֵּיהֶה. מִה עֲבָד בָּלָעָם. **אִיהוּ חָשִׁיב בָּאַינּוֹן קָרְבָּנִין לְסָלְקָא** לְעִילָּא, מִיד זָמִין לֵיהֶה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא הַהוּא

לְשׁוֹן הַקוֹדֶש

לְיִלָּה.

וַיַּעַל וְהַתּוֹב בְּבָלָעָם, (במדבר כט) **וַיִּקַּרְא** אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם. **וַיִּקְרַר - לְשׁוֹן טָמֵאה** בְּדַרְךָ בְּעַלּוֹתָו מִמְצָרִים. **וְאֵם** תָּאָמַר, **הָרִי בְּתּוֹב אֱלֹהִים,** **אֶלָּא תִּקְרֹושׁ בְּרוֹךְ** הוּא הַזָּמִין לוֹ אָתוֹת **מָקוֹם** שֶׁל טָמֵאה לְהַטְמָא בּוֹ בְּאוֹתָה **דָּרְגָּה** שֶׁהוּא נְדַבֵּק לְהַטְמָא בָּה. **מָה עָשָׂה** בָּלָעָם? **הָוּא חָשַׁב** בָּאוֹתָם קָרְבָּנוֹת **לְעַלּוֹת** לְמַעַלָּה. **מִיד** הַזָּמִין לוֹ תִּקְרֹושׁ

דְּרָכִים, אֶפְ בָּאָן גַּם עַמְּלִיק נִחְשׁ רְעֵה הִיה לִישָׂרָאֵל, שָׁאָרְבָּ לְהַמָּעָל עַל פְּרִשַׁת לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ שְׁבַתּוֹב (שמואל א' טו) **אֲשֶׁר שָׁם לֹז** בְּדַרְךָ בְּעַלּוֹתָו מִמְצָרִים. **אוֹרֵב** הִיה לוֹ לְמַעַלָּה לְטָמֵא אֶת הַמִּקְדָּשׁ, **וְאוֹרֵב** הִיה לְמַטָּה לְטָמֵא אֶת יִשְׂרָאֵל. **מַנֵּין לְנוּ?** שְׁבַתּוֹב (דברים כה) **אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךָ** בְּתוֹב **בָּאָן** **אֲשֶׁר קָרָךְ**, **וּבְתוֹב שָׁם** ס"ט **כִּי** הִיה בְּךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה

אתה. אמר ליה הא מס' אבו לגבך, כמה דאתה
לך, וועל דא נזכיר אל'הים אל בלעם.

בגונא דא אשר קרד בדרכך וגוי. אומין לגבך
ההוא חוויא בישא לעילא, לס' אבא לך
בכל סטרין. ואלמלא דאתתקף משה לעילא,
ויהושע לתחטא, לא יכilio ישראאל ליה. ובגין פה,
נטיר קדרשא בריך הוא דבבו, לדרי דרין.
מאי טעמא. בגין דחשיב לאעקרא את קיימא
מארתיריה. בגין פה פקדתי, בפקידתך, דהא תפנו
אתרמי רוזא דאת קיימא קדיישא.

תא חוו, מה כתיב, ויאמר שאל אל הקני. מאן
קני. דא יתרו. וכי מאן יהיב בגין יתרו
הבא, למתיו דיויריהון בעמליק, זהא ביריחו הו
שרין. אלא הא כתיב, (שופטים א) בגין קני חתן

לשון הקודש

הטעם? מושום שחשב לעקר אותן הברית
ממקומה, ומושום לך פקדתי, בפקידה,
שחררי שם נרמו סוד אותן הברית
הקדושה.

בא ויראה מה כתוב, ויאמר שאל אל
הקני. מי זה הקני? זה יתרו. וכי מי נתן
כאן את בגין יתרו להיות דירם בעמליק,
ויהרי היה שרוים ביריחו? אלא היה
כתב (שופטים א) בגין קני חתן משה על

ברוך הוא אורתו מקום. אמר לו, הנה
טמא אליך כמו שראוי לך. ועל זה
וינזכיר אליהם אל בלעם.

במו צו אשר קרד בדרכך וגוי, הומין לך
אותו הנחש הרע למעללה לטמא אותה
בכל העדרדים. ואלמלא שהתרחק משה
למעלה ויהושע למטה, לא יכilio לו
ישראל. ומושום לך שמר הקדוש ברוך
הוא אותה שנאה לדורי דורות. מה

מֹשֶׁה עָלוֹ מֵעִיר הַתְּמִרִים אֶת בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבָּר יְהוּדָה וְגֹן. וַיְכַد עָלוֹ מִתְפָּנוֹ שֶׁרוֹ בְּתַחֲזָמָא דְעַמְּלָק, עַד הַהּוּא זָמָנָא דָאָתָא שָׁאוֹל מַלְכָא, דְכַתִּיב וַיָּסַר קָנִי מִתְזָקָע עַמְּלָק.

בְּגַין דָּהָא בְּזָמָנָא דְחַיִּיבָא אֲשֶׁר תָּבֹהוּ, (נ"א ארבעה) אַינְזָן חַסִידִי וַיְזָבָאִי דְמִשְׁתְּבָחֵין בֵּין יְהוּדָה מִתְפָּכוֹן בְּחוּבִיהָן, וְהָא אַזְקָמוֹת. בְּגַוְונָא דָא, אַלְמָלָא הַהּוּא עֲרֻבּוֹבִיא דָאָתָה בְּרִיּוֹ בְּחוּ בִּישְׂרָאֵל, לֹא אַתְעַנְשָׂו יִשְׂרָאֵל, עַל עֹזֶבֶד אַלְמָלָא.

וְתָא חַזִי מָה בְּתִיב בְּקָדְמִיתָא, (שמות כה) מֵאָתָּה בְּלָא אִישׁ אֲשֶׁר יַדְבַּנוּ לְבָוֹ, לְאַכְלָלָא כָּלָא, בְּגַין דְבָעָא קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבֵּד עֹזֶבֶד אַלְמָלָא מִשְׁבָּנָא מִכָּל סְטְרִין, בְּמוֹחָא וְקָלִיפָה. וּבְגַין דָהָוּ אַינְזָן עֲרָב

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

עיר התמירים אֶת בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבָּר יְהוּדָה וְגֹן. וּבְשָׁעַלְוֹ מִשְׁם, שְׁרוֹויִים הָיוּ בְּתַחֲזָמָא שֶׁל עַמְּלָק עַד לְאַזְתָּו וּמִן שְׁבָא שָׁאוֹל הַמְּלָךְ, שְׁבָתוֹ וַיָּסַר קָנִי מִתְזָקָע עַמְּלָק. משום שהרי בזמנם שנמצאים רשעים, (ענש) אָזָתָם חַסִידִים וְצַדִיקִים שנמצאים בְּגַיְהָם נִתְפְסִים בְּחַטָאתָם, וְהִרְאָה

רְבָבָ בְּגֻנוֹיִהוּ, אֲתִמָּר מֵאַתָּה כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יַדְבֵּנוּ לְבָבוֹ,
לְאַכְלָלָה לֹזֶן בִּינְיִיחּוּ דִּיְשְׁרָאֵל, דָאִינּוּ מוֹחָא.
וּבְלַהּוּ אֲתִפְקָדוּ.

לְבַתֵּר סְטָא זִינָא לְזִינִיהּ, וְאַתוּ אַינּוּ עַרְבָּ רְבָבָ
וְעַבְדוּ יִתְעַגְּלָא, וְסְטוּ אֲבַתְּרִיחּוּ אַינּוּ
דְּמִיתָה, וְגַרְמוּ לֹזֶן לִיְשְׁרָאֵל מוֹתָא וְקַטּוֹלָא. אָמָר
קְדָשָׁא בָּרוּךְ הוּא, מִכָּאֵן וְלֹהֲלָא עַזְבָּדָא דְּמִשְׁבָּנָא
לֹא יְהָא, אַלְאָ מִסְטָרָא דִּיְשְׁרָאֵל בְּלַחְזְדִּיְהוּ. מִיד
וַיַּקְהֵל מְשָׁה אֶת כָּל עַדְתּוּ בְּנֵי יִשְׁרָאֵל וְגוּ'. וּבְתִיבָּ
בְּתִירִיהָ קָחוּ מִאַתְּכֶם תְּרוּמָה לִיְיָ. מִאַתְּכֶם וְדָאי,
וְלֹא בְּקָדְמִיתָא דְּכַתִּיב, מֵאַתָּה כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יַדְבֵּנוּ
לְבָבוֹ. וַיַּקְהֵל מְשָׁה וְגוּ', מִאֵן אַתָּר בְּגִישׁ לֹזֶן. אַלְאָ
בְּגִין דְּהָוָא אַינּוּ עַרְבָּ רְבָבָ בִּינְיִיחּוּ, אַצְטְּרִיךְ מְשָׁה
לְאַבְגְּנָשָׁא לֹזֶן, וְלִיחְדָּא לֹזֶן מִבִּינְיִיחּוּ.

לשון הקורידש

אותם עַרְבָּ רְבָבָ עַמָּהֶם, נִאמֵר מֵאַתָּה כָּל
אִישׁ אֲשֶׁר יַדְבֵּנוּ לְבָבוֹ, לְהַכְלִילָם בֵּין
יִשְׁרָאֵל, שָׁהָם מִתְּהִ, וּבְלָם הַצְּטוֹתָה.
אחר כְּשָׁטָה כָּל מִין לְמִינָה, וּבָאוּ
אותם עַרְבָּ רְבָבָ וּעֲשׂוּ אֶת הַעֲגָל, וְסְטוּ
אַחֲרֵיכֶם אַוְתָם שְׁמָתוֹ וְגַרְמוּ לִיְשְׁרָאֵל
מָות וְהָרָגָן. אָמָר הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
מִכָּאֵן וְלֹהֲלָא מַעֲשָׂה הַמְשָׁבֵן לֹא יְהִי
אַלְאָ רָק מַצְדָּם שֶׁל יִשְׁרָאֵל לְבָדָם. מִיד

משום שְׁהָמָה מִתְּהִ, וְלִיחְדָּא לְבָדָם. מִיד

וַיְקַהֵל מֹשֶׁה. (שמות לה) **רַبִּי אָבָא פָּתָח,** (דברים לא) **הַקָּהֵל אֶת הַעַם הָאָנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף.** **מָה לְהַלֵּן כֵּלָל דְּכָלָה יִשְׂרָאֵל, אֲזַהֲרָה בְּלַלָּא דְּכָלָה יִשְׂרָאֵל, וְמַאן אַיִלּוֹן. שְׁתִין רְבוֹא.**

רַבִּי אַלְעֹזֵר פָּתָח קָרָא בִּיְשָׂרָאֵל, בְּדַ נְחִית מֹשֶׁה
מִן טִירָא דְּסִינִי, דְּבָתִיב, (שמות לב) **וַיִּשְׁמַע**
יְהוֹשֻׁעַ אֶת קֹול הַעַם בְּרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קֹול
מְלֻחָּמָה בְּמִתְחָנָה. וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ, וּבְיְהוֹשֻׁעַ שָׁמַע,
וּמֹשֶׁה לֹא שָׁמַע. אֶלָּא וְדַאי, עַד הַשְׁתָּא יְהוֹשֻׁעַ לֹא
הָוֶה יָדֻעַ, וּמֹשֶׁה הָוֶה יָדֻעַ. אֵי הַכִּי מַהוּ בְּרָעָה.
אֶלָּא בְּרָעָה בְּה' בְּתִיב, דְּהַהְיוֹא קָלָא בְּסִטְרָא אַחֲרָא
הָוֶה. וַיִּהוֹשֻׁעַ דְּהָוֶה אַגְפּוֵי דְּסִיחָרָא, אַסְתַּבֵּל בְּהַהְיוֹא
קָלָא, דְּהָוֶה דְּסִטְרָא דְּרָעָה, מִיד וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה
קֹול מְלֻחָּמָה בְּמִתְחָנָה.

לשון הקור迟

וַיְקַהֵל מֹשֶׁה. רַבִּי אָבָא פָּתָח, (דברים לא)
הַקָּהֵל אֶת הַעַם הָאָנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף.
מָה לְהַלֵּן כֵּלָל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֲזַהֲרָה בְּאָנָן
כָּל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְמַיְהָם? שְׁשִׁים
רְבוֹא.

רַבִּי אַלְעֹזֵר פָּתָח אֶת הַפְּסוּק בִּיְשָׂרָאֵל,
בְּשִׁירָד מֹשֶׁה מַהְרָ סִינִי, שְׁבָתִיב (שמות לב)
וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת קֹול הַעַם בְּרָעָה
וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קֹול מְלֻחָּמָה בְּמִתְחָנָה.

בְּהַהְיָא שָׁעַתָּא אַתְּבָרוֹ תְּרִין לְוַחֵי אֲבָנָא דְּהַוו
בְּקִדְמִיתָא. וְהָא אָוקִימְנָא, דְּאִינְיוֹן
אַתְּיִקְרֹו עַל יְדוֹי (ד' קצ"ה ע"ב) וַנִּפְלוּ וַאֲתְּבָרוֹ. מַאי
טֻעַמָּא. בְּגַין דְּפִרְחוֹ אַתְּזֹונָן מַגּוֹ לְוַחֵי אֲבָנָיו.

תָּא חַזִּי, בְּאַרְבָּעָה תִּקְוֹפִין דְּשִׁתָּא, קָלָא אַתְּעַר,
בְּד' סְטְרִין דְּעַלְמָא, בְּהַהְזָא קָלָא אַתְּעַרְוָתָא
דְּסְטָרָא אַחֲרָא אַתְּעַרְוָתָא בֵּיה. וְהַהְזָא אַתְּעַרְוָתָא
דְּסְטָרָא אַחֲרָא עַל בֵּין קָלָא לְקָלָא, וַאֲתְּחַשֵּׁךְ
גְּהֹרָא בְּקָלָא דְּלִתְתָּא. בְּגַין דָּלָא מַטָּא גְּהֹרָא
דָּקָלָא דְּלִיעִילָא, לְקָלָא דְּלִתְתָּא, בְּדַיּוֹן אֲקָדִים הַהְזָא
אַתְּעַרְוָתָא, וַעֲלָל בֵּין דָּא לְדָא נַחַשׁ דְּמִפְתַּח
לְאַתְּתָּא, וַגְּטִיל גְּהֹרָא. וְהַהְזָא קָלָא, הוּא קוֹל
מִלְּחָמָה, קוֹל רַעַת. וְדָא אִיהוּ בְּרַעַת.

לשון הקודש

מתעורר בו, ואותה התעוורויות הצד
הآخر נבססת בין קול לקול, ונחשך
האור בקול שלמטה. משום שלא הגיע
אור של הקול שלמטה לקול שלמטה,
או מקדים אותה התעוורויות, ונכנס
בין זה לזה הנחש שפתחה את האשה
ונוטל אור, אותו קול הוא קול מלחמה,
קול רעה, והוא בראת.

באזת השעה נשברו שניلوحות האבן
שהיו בראשונה. והרי באננו, שהם
בבדו על ידו, ונהלו ונשברו. מה הטעם?
משום שפִרְחוֹ האותיות מתוךلوحות
האבנים.

בא וראה, באربע תקופות בשנה
מתעורר קול באربעת צדי העולם,
באותו קוֹל שהתעוורויות הצד לאחר

וַיָּעֶל דָא שָׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וְלֹא מֹשֶׁה, בְּגַין דָנַטַל הַהוּא רָעָה נְהֹרָא דְסִיחָרָא דְהַזָּהָה אֲחֵיד בָה יְהוֹשֻׁעַ. וּמֹשֶׁה דְהַזָּהָה אֲחֵיד בְשִׁמְשָׁא, לֹא שָׁמַע. וַיַּשְׂרַאֲלִכְלָהוּ אֲתַחַשֵּׁךְ נְהֹרָא דִילְהֹזָן, בְּגַין הַהוּא רָעָה דְאַתְדְבָקָת בָהו. בֵין דָמְחָל קְדָשָׁא בְרִיךְ הַוָה חֹבֵיהָזָן, בְּדַיִן וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָל עַדְתָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹאמֶר אֲלֵיכֶם אֱלֹהָה הַדְבָרִים וְגו', דְהָא הַהוּא עָרֵב רָב אֲתַעֲבֵר מִנְיִחוֹ.

רַבִי אֲלֹעֵזֶר וּרְבִי יוֹסֵי הָוּו יַתְבִּי לִילִיא חַד, וְקָא מַתְעַסְקֵי בָאוּרִיתָא, עַד לֹא אֲתַפְלִיג לִילִיא. אֲדַחְבֵי קְרָא גְבָרָא, בְרִיבוּ בְרַבְתָא, (אמֶר לְיה רַבִי אֲלֹעֵזֶר, הַשְׁתָא הוּא וְמַנְאָ דְקוּדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל בְּגַנְתָא דְעַדְן לְאַשְׁתַעַשְׁעָא עַם צְדִיקִיא, אָמֶר לְיה רַבִי יוֹסֵי, אָמֶאי מַשְׁתַעַשְׁעָ קְרָשָׁא בְרִיךְ הוּא) בְבָה רַבִי אֲלֹעֵזֶר וְאָמֶר, תָא חַזִי, עַד הַשְׁתָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא

לְשׁוֹן הַקוֹדֶש

וַיָּעֶל וְה שָׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וְלֹא מֹשֶׁה, מִשּׁוּם וְנוּן, שְׁהָרִי אָתוֹן עָרֵב רָב הַעֲבָר מִתְּמָ. רַבִי אֲלֹעֵזֶר וּרְבִי יוֹסֵי הָיו יוֹשְׁבִים לִילָה שְׁנַטְלָה אָוֹתָה רָעָה אֶת אוֹר הַלְבָנָה שָׁאַחֲרֵוּ בָה יְהוֹשֻׁעַ, וּמֹשֶׁה שְׁהִיה אֲחֵוּ בְשִׁמְשָׁ לֹא שָׁמַע, וְכָל הָאוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל כָּלָם נְחַשֵּׁךְ מִשּׁוּם אָוֹתָה רָעָה שְׁגַדְבָּקָה בְּהָם. בֵין שְׁמַחַל הַקְדוּשָׁ בְרוּךְ הוּא עַל חַטָּאתֵיכֶם, אָוְוַיְקַהֵל מֹשֶׁה אֶת כָל עַדְתָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹאמֶר אֲלֵיכֶם אֱלֹהָה הַדְבָרִים